

Sak: Forvaltningsplan for rovvilt i Nordland - Revisjon 2015 / 2016

Til: Magne Totland
Fra: Kjell Eivind Madsen

Saksb.: Kjell Eivind Madsen
Tlf: 75531585
Dato: 13.05.2016
Sak: 2015/1959

Kopi til:
Jostein Øvervatn

Side 1 av 3

Jostein Øvervatn

Notater fra møte med Nordland Bondelag 11. mai 2016

Sted: Landbrukets hus, sjøgata 15/17, Bodø

Dato: 11. mai 2016

Tid: 0930-1200

Tilstede fra bondelaget: Bernt Skarstad, Robin Sjøgård, Ann Merethe Nilsen, Tove Mosti Berg, Solveig Utvik, Wanja Rakvaag, Geir Jostein Sandmo og Vider Bentsen.

Tilstede fra Fylkesmannen: Magne Totland, Jostein Øvervatn og Kjell Eivind Madsen

Referent: Kjell Eivind Madsen

Magne Totland startet møtet og gikk gjennom presentasjon om arbeidet med forvaltningsplan. Fylkesmannen ønsker å involvere nærings- og naturverninteressene godt i planprosessen. Det er opprettet en egen arbeidsgruppe med bred representasjon. Presentasjonen er vedlagt notatet.

Tema som ble tatt opp underveis:

- ✓ Bondelaget påpekte at eksisterende forvaltningsplan ble laget på bakgrunn av forvaltningsmål om 2 ynglinger av bjørn pr år i Nordland. Det området som ble avsatt var da ansett som stort nok til å romme 2 ynglende binner. Nå er målet 1 yngling pr år.
- ✓ Jerv: Bondelaget mente at dersom et område prioriteres for jerv vil det over tid bety at beitenæringa legges ned. Da vil jerven mangle føde og trekke ut til «neste» område. Dette har man sett i Hedmark og indre deler av Trøndelag.
- ✓ Jerv: Hvordan erstatningsordningene er, hvordan bestandsmål beregnes og at vi pr i dag har overopplylt bestandsmålet for jerv ble tatt opp. Fra Bondelaget kom det innspill om at «grensejerver», altså jerv som har hi på svensk side, men revir som strekker seg inn i Nordland, burde telle med i bestandsmålet for Nordland.
- ✓ Gjerdning som tiltak mot gaupe? Det var enighet om at gjerdning mot rovdyr er lite egnet i Nordland både pga. topografi og at det er aktiv reindrift i stort sett hele fylket. «Rovdyrsikre

- gjerder» krever også store naturinngrep. Fylkesmannen mente det i enkelttilfeller kan være et alternativ å gjerde mot innmark eller innmarksnære areal.
- ✓ Bjørn: Bondelagsrepresentantene ville vite om det er slik at det område der første ynglende binne blir registrert i Nordland automatisk blir bjørneområde og må leve med det i all framtid? Fylkesmannen svarte at nemda må avgjøre hvilke områder som prioriteres for bjørn og at de områdene nok må leve med ynglende bjørn framover også. Likevel ikke sikkert ynglingene kommer på samme sted år etter år.
 - ✓ Bjørn: Bondelaget mente at de to områdene som pekes på i forslaget er «indrefiletten» av beiteområder i Nordland. Bondelaget kan ikke akseptere dette som bjørneområder.
 - Bondelaget har derfor innspill til nemda om å heller prioritere de østlige delene nord i fylket til bjørn. Må sees i sammenheng med bestandene på svensk side.
 - ✓ Fra Bondelaget forventer man at beiteinteressene vektlegges som like viktige som rovdyrinteressene, begge hensyn må ivaretas. Foreløpig synes det som om Fylkesmannen har laget plan for rovvilt alene. Fylkesmannen redegjorde litt for oppdraget om å lage en forvaltningsplan for rovvilt der de tre artene sees i sammenheng og det legges til grunn de økologiske vilkårene som skal til for å oppnå bestandsmålene. Samtidig skal beitenæringa gis best mulig vilkår innenfor denne rammen.
 - ✓ Det ble påpekt fra bondelaget at kalvingsområdene til rein er i «rovdyrrområder» i kartet som er laget som utgangspunkt for ny sonering.
 - ✓ Det ble også påpekt at store deler av Nordland er vernet, men at det skal være beite der. Fylkesmannen presiserte at føringene er at rovviltforvaltningen skal være lik utenfor som innenfor verneområdene og at det ikke er brukt verneområder som kriterium ved arbeidet med ny sonering
 - ✓ Kongeørn: Det ble hevdet at ørneproblematikken blir oversett. Havørn ble også tatt opp som tema og det ble hevdet at den er en stor skadevolder i Skottland.
 - Bondelaget har derfor innspill til nemnda om å lage bestandsmål og starte aktiv forvaltning av kongeørn.
 - ✓ Bondelaget mente «grønt område» i forslag til ny sonering er «det som blir igjen når rovdyprene har fått sine områder» og ikke som en aktiv prioritering.
 - Bondelaget har derfor innspill til videre prosess om å få på plass en god konsekvensanalyse for beiteområdene. Hvor mye beiteareal befinner seg i de ulike sonene og hva er konsekvensen i de ulike områdene.
 - ✓ Bondelaget jobber sentralt for å få redusert bestandsmålene.
 - ✓ Det er krevende å finne gode løsninger som ivaretar den todelte målsettingen; dvs som både ivaretar rovviltinteressene og beiteinteressene. Bondelaget signaliserte å kunne bidra så langt som mulig for å ivareta denne todelte målsettingen – men dette arbeidet er ikke enkelt.
 - ✓ Alternative måter å tegne kartet ble foreslått. Et alternativ kunne være å ta utgangspunkt i beiteområdene og sette en buffersone rundt dem. Juster deretter for å få «fornuftige» grenser. Et annet forslag var å supplere forslaget til sonering med buffersoner i rovdyrrområdene slik at hi og enkelt dyr kan tas ut i en sone inn i rovdyrrområdene. Fylkesmannen redegjorde for hvordan det var gjort i forrige runde, og som da resulterte i eksisterende forvaltningsplan. Oppdraget fra sentralt hold er nå å få en tydeligere og mer forutsigbar sonering, og at kunnskap om rovdyprenes biologi og områdebruk skal tas hensyn til. Fylkesmannen merker seg innspillene til det videre arbeidet med forvaltningsplanen.
 - ✓ Bondelaget påpekte at forvaltningen må være kunnskapsbasert. Rovviltspørsmålet er sterkt preget av følelser. For eksempel blir ofte næringsutøverne beskylt for å ta for dårlig vare på dyra sine. Det er ikke mulig å holde full oversikt over alle dyrene hele tiden og utøverne gjør

så godt de kan. Bønder i Nordland bruker i dag store ressurser på gjeting og tar i bruk ny teknologi for bedre tilsyn og kontroll med dyrene sine på beite. Eksempler fra andre land, der gjeting kombinert med vokterhunder og nattkve av beitedyr som beiter i flokk, viser et ikke ubetydelig tap også der. Dette viser at ytterligere gjeting alene ikke gir en tilfredsstillende løsning på våre utfordringer, også da sett i lys av at våre dyr ikke beiter i flokk, men brer seg ut over store arealer i utmarka. Heller ikke bruk av andre saueraser er alternativ, like store tap uavhengig av rase.

- ✓ Bondelaget mener også at planprosessen er for tung. Burde startet med to kart – et over rovvilt og et over beitenæring. Og så forhandle og «gi og ta» for å komme fram til kompromiss. Nå har Fylkesmannen kun tatt hensyn til rovvilt. Fylkesmannen prøvde å nyansere dette noe. Forslaget til kart er en arbeidsskisse, det er sett på hvor man har rovdyr, hvor det er egna områder og hvor man kan oppnå bestandsmålene. Det er lagt vekt på at det skal være realistisk at områdene brukes av den aktuelle arten. Videre er det justert for både reindrift og landbruk, blant annet «bufferavstand» mellom yngleområder av jerv og viktige beiteområder for sau. Framover vil vi se på grensene. Grensene er ikke fastsatt ennå.
 - Bondelaget har innspill til nemda om å ha større fokus på 2-delt målsetting og avbøtende tiltak
 - Bondelaget vil også gi signal til nemda om at erstatningsordningene oppleves som komplisert for brukerne og det settes vilkår som er arbeidskrevende og medfører ubehag (føler de blir «mistenkeliggjort») og fører til at folk ikke orker å holde på. Dette bør nemda se på og gi beskjed om oppover i systemet.

Til slutt ble det informert om at det planlegges et fagseminar der man inviterer inne et utvalg personer for å diskutere problemstillingene.